

Bevolkingsadministratie

Sinds begin 19^e eeuw registreren gemeenten hun bevolking. De gegevens hieruit zijn echter niet uniform en bestrijken niet alle periodes. Onderzoekers zijn vóór deze periode aangewezen op overzichten van stemgerechtigden, huizenregisters en kerkelijke administratie (lidmatenregisters, belijdenis, vormsel). Een compleet overzicht geven (indien bewaard gebleven) de tienjaarlijkse volkstellingen, die vanaf 1829 werden gehouden. Hierin werden eens in de 10 jaar alle inwoners ingeschreven, sommige gemeenten vulden de gegevens later nog aan met data van overlijden of vertrek van geregistreerde personen. Nieuw binnengekomen personen werden echter zelden ingeschreven.

Vanaf 1 januari 1850 zijn gemeenten verplicht een bevolkingsregister bij te houden. Daarin staan uitgebreide overzichten van alle ingezetenen op één adres, waarvan de gegevens continu werden bijgehouden. Elk huishouden staat beschreven, inclusief eventueel inwonende familieleden, kostgangers en bedienden. Na tien jaar werden de registers meestal afgesloten. Een familie die langer in de stad woont, volgt u dus via meerdere registers. Anders dan bij de Burgerlijke Stand vindt u hier de gezinssamenstelling en de wijzigingen daarop in de loop der jaren.

De registers waren in de beginperiode geordend op adres, later ging men over op ordening op de achternaam van het gezinshoofd.

In het bevolkingsregister vindt u de volgende gegevens over de op dat adres wonende personen:

- namen van inwoners;
- relatie tot het gezinshoofd of de hoofdbewoner;
- geboortedatum en geboorteplaats;
- burgerlijke staat en veranderingen daarin;
- kerkgenootschap;
- beroep;
- datum vestiging in de gemeente en eventueel vorige woonplaats;
- datum vertrek uit de gemeente en eventueel nieuwe woonplaats;
- overlijdensdatum.

Sommige gemeenten hielden aparte registers bij van afzonderlijke groepen, zoals dienstboden en ander inwonend personeel, verpleegden in een instelling en militairen.

Tussen 1909 en 1920 schakelden gemeenten over op losse gezinskaarten, vanaf 1939 werden dat persoonskaarten. De persoonskaarten zijn niet openbaar, u kunt wel uw eigen persoonskaart inzien indien u zich kunt legitimeren. Een kopie van de persoonskaart van alle overleden personen zijn tegen betaling op te vragen bij het Centraal Bureau voor Genealogie. Vanaf 1994 is de bevolkingsadministratie geautomatiseerd in de Gemeentelijke Basis Administratie, in 2014 ging dat over in de Basisregistratie Personen.